

3 januari 1986
12de jaar nr. 241

Wolffers & De Vries
90 8

trends

FINANCIËEL EKONOMISCH MAGAZINE

Manager van het jaar

JOHN CORDIER

(TELINDUS)

EKONOMEN
OVER 1986

Ekonomie & Onderneming

John Cordier (44 j.) is de Manager van het Jaar 85. Hij stichtte en leidt het telekommunikatiebedrijf Telindus, de eerste en voorlopig enige onderneming op de Tweede Markt. John Cordier is geen zakenman-filosoof, hij is een doener. Voor vierhonderd medewerkers en hun gezinnen creëert hij welvaart. John Cordier had arme ouders die West-vlaams wroetend MBA-opleidingen overbodig maakten. Het ABC van Cordier, hieronder.

OMSLAGVERHAAL

„Op zijn zeven was vader een wees. Hij deed kinderarbeid in de steenbakkerij van Steene bij Oostende en leerde mij wat aanpakken is. Ook mijn moeder. Zij naaide haar ogen stuk om de drie kinderen netjes te kleden. Alle drie mochten we studeren. Na de oorlog was vader overdag werkmans bij UCB en 's avonds had hij de handen vol met zijn bioskoopzaal en dancing. De laatste jaren van zijn actief leven, mijn ouders zijn er beiden nog, hield hij een volkscafé open in Bredene. Vader verdiende goed geld, niet in ledigheid. Hij leerde mij keihard werken en ik wist dat ik niet in een droomwereld terecht zou komen. Ik ben tegen standenverschillen, tegen dikke nekken. Bij vader moest je niet aankomen met foefjes.

Het ondernemen zit me in het bloed. Heb ik altijd willen doen, de studentenclub van Oudenburg had de meest rendabele bals. Daar was ik trots om.

„Men wordt geboren als manager. Zelfs met tien kursussen leer je het niet. Het essentiële kenmerk is goed met mensen omgaan. Luisteren, meelevens, voorbeeld geven, motiveren. Ik leerde veel door zelfstudie en heb een grote boekenkast met technische en bedrijfseconomische

Het credo van het keiharde werken

Hoe

U, lezer, de redactie, de redactieraad en vier *executive searchers* kozen de Manager van het Jaar 85. De start van een jaarlijkse traditie. De Manager van het Jaar ontvangt een prachtige trofee, een Dyonisosbeeld, symbool van het realisme, het aardse, van beeldhouwer *Jean-Paul Laenen* (zie kader).

Een voorselectie in de maand september (het kiescollege bestond uit de redactie, de redactieraad en vier *executive searchers*) weerhield vijf kandidaten: *John Cordier, Jan Huyghebaert, Walter De Backer, Dr. Paul Janssen, René Lammy*. Deze lijst, en de motivering, werd tweemaal voorgelegd aan de Trendslezers. Hun beslissing is duidelijk. Een derde van de kiezers maakten het bolletje zwart achter de naam van *John Cordier*.

De Manager van het Jaar is in het jaar van de bekroning door een kapitaalverhoging, een uitbreiding, een notering ter beurze, een nieuwe afdeling, een technologische doorbraak, een fusie of een mengeling van de voornaamste elementen, sterk in het oog gesprongen.

sche literatuur. Mijn eerste cursus volgde ik in Frankrijk, drie weken in 1979, de docenten waren teleurstellend. Ze hadden beter zelf cursus gelopen.

Een manager moet lichamelijk fit zijn en durven rusten. Dat laatste heb ik wel eens vergeten. In 1977 had ik een licht hartinfarct dat wondergoed herstelde. Ik kan sindsdien niet meer wat me voordien lukte. In 1972 werkte ik, zonder slapen, van een vrijdagnamiddag tot een dinsdagnamiddag aan een uiterst belangrijke offerte voor Kredietbank. In 1976 schreef ik gedurende zeven dagen, met gemiddeld 2 à 3 uur slapen per nacht, een offerte van 5000 bladzijden voor de Regie der Posterijen.

Een drink

Telindus is *personeelsgeoriënteerd*, niet *persoonsgeoriënteerd*. Elke vrijdagnamiddag wordt besloten met een drink. Van de 400 werknemers is vaak meer dan de helft aanwezig. Zonder verplichting. Ik ben erbij en iedereen praat met allemaal. Ik heet daar John. Het is een celebratie van de ploeggeest. Veertig procent van de werknemers is universitair ingenieur. 18 % industrieel ingenieur, 18 % licentiaat. Een personeelschef is er niet, de aanwerving is gedecentraliseerd en niemand wordt opgedrongen.

Ik sta in voor de groep en daarom vind je me niet in de bedrijfstakorganisaties, een VEV, een VKW. Dat slurpt essentiële tijd op. Het voorzitterschap

◀ John Cordier: „Een manager kan goed met mensen omgaan. Dat is essentieel.”

Laenen van de vijf frank

Jean-Paul Laenen, ontwerper van het Dionysosbeeldje voor de Manager van het Jaar doet niet raadselachtig. Zijn ideeën over kunst en over het spel van vraag en aanbod tussen maatschappij en kunstenaar zijn begrijpelijk. Minerva op de Autobiennale van Middelheim, de wandversiering in de metro van Anderlecht, de kaleidoskopische toren aan de universiteit van Luik, zegt het je niks? Wacht maar, binnenkort kent iedereen Laenen als „die van de vijf frank”. Hij is de ontwerper van de nieuwe vijf frankmunt die in '86 in omloop komt.

Kunstenaars, zegt Jean-Paul Laenen, geven uiting aan het leven, aan het zijn; ze geven vorm aan het geweten en het geheugen van de maatschappij. Kunst is steeds een antwoord op een vraag die vanuit de gemeenschap komt. Musea en tentoonstellingen hebben hun functie, maar hij ziet kunst toch liever in het stadsbeeld, in een dagelijkse kontekst. Bij zijn eigen werk vertrekt hij nooit vanuit een a priori idee. Het is steeds de kontekst die hem een inval bezorgt. Een mooi voorbeeld is de metro van Anderlecht. Toen hij de opdracht kreeg een wandversiering te maken, ging hij ter plaatse kijken, zag hoe ingrijpend de slopingswerken waren, hoeveel er van het oude stadsbeeld verdween en legde dat op de gevoelige plaat vast. Tevens vroeg hij zich af wat wachten in een metro betekent, in wat het verschilt van wachten in een straat. In de metro van Anderlecht vind je nu op de ene wand de slopingswerken, op de andere wand beelden uit het dagelijkse leven in Anderlecht, onder meer van de paardenmarkt.

Kunst in opdracht vindt Laenen prachtig: het is een unieke kans om een confrontatie met de maatschappij aan te gaan. „Een kunstenaar is meestal heel egocentrisch bezig, vanuit zichzelf. Niemand geeft hem zomaar de kans, hij krijgt vanuit de maatschappij heel weinig vraag. Tot op een bepaald ogenblik anderen hem in zijn werk kunnen volgen, vertrouwen in hem krijgen en hem ten slotte vragen iets voor hen te maken. De opdrachtgever heeft zijn verwachtingen, de kunstenaar krijgt beperkingen opgelegd. Binnen die beperkingen kan je zo creatief tewerkgaan dat de verwachtingen toch

doorbroken worden en het resultaat ook voor de opdrachtgever verruimend is.”

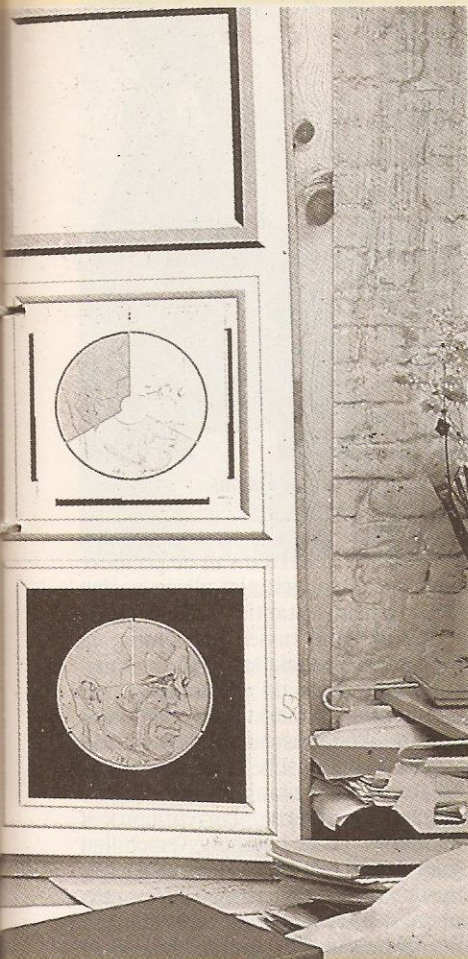
Laenen (54 j.) volgde kunstonderwijs aan het Hoger St.-Lucasinstituut te Brussel: grafiek, tekenen, schilderen, beeldhouwen. Daarna in Engeland, aan de Slade School of Fine Arts in Londen. Hij tekende en schilderde veel, meestal naar model, maar dan wel met een veruiterlijking van wat hij innerlijk voelde en dacht. Hij raakte er gefascineerd door de Dionisos van het British Museum en ook de Kariatiden, vertikale, dragende figuren, een combinatie van beeldhouwwerk en architectuur doken voor het eerst in zijn werk op. Na Londen ging hij zich meer en meer op het beeldhouwen toeleggen. Eerst in hout, daarna in steen, en giettechnieken. Hij begon „door-dringbare ruimten” te maken, werk waar de toeschouwer door kon lopen. Toen ging het nog steeds enkel om werk dat binnen stond opgesteld, maar verwijzingen naar open, publieke ruimten en stadsbeelden zaten

Jean-Paul Laenen: „Opdrachten zijn een creatieve uitdaging. Ik werk graag op bestelling voor gebouwen, medailles, urbanistische projecten”.

er reeds impliciet in verwerkt. Stilaan kreeg Jean-Paul Laenen contact met de architecten *Bob van Reeth* en *Alfons Hoppenbrouwers*. In de jaren zeventig maakte hij deel uit van Krokus, „werkgroep voor de rehabilitatie van het stedelijke milieu,” die onder meer studies maakte voor Overijse.

Laenen: „In het stadsbeeld moet het beste wat in de samenleving aanwezig is, tot uiting komen. Ik ben tegen de vervlakking die je tegenwoordig overal ziet. We weten waar ze zijn, de beste architecten. Toch wordt er veel te weinig een beroep op hen gedaan.”

Laenen bekijkt het cultuurbeleid niet altijd door een donkere bril. De

kompetitie rond het ontwerp voor een nieuw vijf Frankstuk, een initiatief van de Koninklijke Munt en de ministeries van Cultuur, verliep vrij objectief, zonder politieke lobbying en met een heterogene jury, die zowel bestond uit mensen uit academische kringen en van de ministeries, als uit experts in numismatiek. Van de 91 aangeschreven graveurs, tekenaars, beeldhouwers, ... reageerden er maar 28, van wie er na een eerste selectie nog 17 overbleven. In de eerste fase moest enkel een grafische voorstelling worden opgestuurd, in de tweede fase een volledig uitgewerkt model in gips of brons. Laenen maakte eerst een studie over de samenstelling van de cirkel, waarbij hij uiteindelijk tot een indeling kwam op basis van een verticale en een diagonale straal. Dit leverde aan beide zijden van de munt drie vlakken op, die elk een verschillende hoogte kregen. De delicaatste delen van de beeldenaar, ogen en neus van de koning, kwamen in reliëf op het diepste vlak, zodat ze beter tegen slijtage be-

schermd waren door de rand van de munt en de hoger gelegen vlakken. Op het middenvlak kwam de kin en op het hoogste vlak werd de rest van het hoofd niet in reliëf aangebracht maar gegraveerd. Op de keerzijde werd het cijfer vijf reeds gedeeltelijk gevormd door het spel van de vlakken, „België” kwam op het middenvlak terecht. Met een beetje verbeelding kan je in de driedeling van de munt, die naar een centrum konvergeert, ook de staatsstructuur van België zien.

Het nieuwe stuk geeft een indruk van monumentaliteit, voldoet aan alle eisen qua gewicht, diameter en hoogte van reliëf, kan zonder problemen in parkeermeters gestopt en is niet alleen visueel maar ook op de tast makkelijker herkenbaar. Je kan hem zonder te kijken zo uit je jas opvissen. De uiteindelijke legering zal bestaan uit koper vermengd met aluminium en nikkel en heeft een verguld uitzicht. De grafische voorstelling die in de eerste fase werd ingestuurd, een zeefdruk met voorstudies, werd door de stad Mechelen op 175 exemplaren uitgegeven.

De recentste opdracht van Laenen bestaat uit het maken van twee bronzen gevelbeelden voor de Economische Hogeschool St.-Aloysius te Brussel, die nog in opbouw is. Laenen kwam in contact met directeur *Willy Maeckelbergh* via architect *Hoppenbrouwers*. Het ene beeld zal *Hermes* voorstellen, god van de handelaars en de dieven, met gevleugelde helm en stok met slang. Het andere beeld wordt *Minerva/Athena*, godin van de wetenschappen, met een olijftak. In het midden van de gevel komt het *Caduceusteken*, de stok van *Hermes* met twee vechtende slangen. Het herinnert aan de gevelbeelden van de gildes in Antwerpen en past in het beeldrijke kader van de Brusselse Grote Markt, de St.-Hubertusgalerij, het Martelarenplein.

Laenen werkt veel met klassieke en mytologische elementen en gelooft in de continuïteit tussen verleden en heden.

Het *Dionysos*beeldje voor de *Manager* van het Jaar, bijvoorbeeld. Dat maakte oorspronkelijk deel uit van een maquette uit de reeks „Projecten voor een verliefde stad”. Een plein omringd met gaanderij-achtige gebouwen, met op de voorgrond een *Rolls Royce* en in het midden een uitgestrekte *Dionysos*, beiden symbool van het aardse.

R.A. ■

van voetbalklub KV Mechelen is een hobby, ik ben nooit sportief geweest. Toespraken over *Telindus*, over ondernemen steek ik zelden af. Met teksten voor mijn neus begin ik te stotteren. Ik ben geen zakenman-filosoof.

Ik werk niet om rijkdom te vergaren. De tijd ontbreekt om ervan te genieten. Ik woon in hetzelfde huis van voor acht jaar in een gewone buurt in *Keerbergen*, niet aan het „Meer”. De bouwterreinen in *Keerbergen* waren goedkoper dan rond Brussel. Ik heb geen tweede verblijf, geen jacht, geen Porsche. Op vakantie looger ik in een leuk, bescheiden hotel. Voor mijn vrouw moet het volop ontspannend zijn.

Materialistisch

De scholieren en studenten zijn vandaag ontstellend materialistisch: ze moeten meteen alles hebben, auto, appartement, video, vakantie. Wachten, studeren, iets geleidelijks opbouwen is er niet bij. Ik was zes jaar gehuwd toen mijn vrouw, een kleuterleidster, nog steeds meer verdiende dan ik. We woonden op een appartement met een mazoutkachel in Oostende.

Carmen (17 j.) en *Daisy* (15 j.), mijn twee kinderen, werken op het bedrijf in de zomervakantie. Als ondergeschikten. Niet als dochters van de bedrijfsleider, dus als nummers 2 of 3. Wij voeden onze kinderen realistisch op. Geen rijkeluisgedoe.

De school leert de jeugd hoe ze moet stempelen. Niet hoe een bedrijf te starten. Ze kennen zo weinig, kunnen geen balans lezen, weten niet hoe iets op te richten. Bedrijfsmensen zouden tijdens de schooluren moeten kunnen getuigen. Ik ben bereid om dit te doen.

In de kasten van *Telindus* hangen geen skeletten. Een flater in de produktontwikkeling staat niet op het passief. Er is geen truuk. De waarheid is doodeenvoudig. We luisteren naar de klant. Hij vertelt wat hij wil en hij is het allerbelangrijkste. Wij krijgen *zijn* ideeën.

Telindus sluit 1985 af met een omzet van 1,5 miljard BF, 180 miljoen BF ontwikkelgeld, 140 miljoen BF winst na belastingen. In 1986 decentralizeren we verder in België, we willen steeds dichter bij de klant geraken. De R- en D-staf wordt opnieuw uitgebreid. De internationalisering, via ons kantoor in Londen, wordt serieuzer. In Japan is maart '86 cruciaal, we bouwen drie prototype-modems voor de Japanners. Is de Japanse PTT tevreden, dan kunnen we twee jaar leveren als eerste en enige buitenlanders. En na die twee jaar, wie weet...

”

F. CR ■